

**ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ
ของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร**
**Financial Literacy Affecting the Personal Finance Planning for Retirement
of working-age individuals in Bangkok**

กัญญารัตน์ ปรีกราน¹, ผศ.ดร.อรไท ชั่วเจริญ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และ (4) เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ t-test, One-Way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร (1) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปี สถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนและลูกจ้าง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 30,000 บาท (2) มีทักษะทางการเงินที่ประกอบด้วย ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงินและทัศนคติทางการเงินอยู่ในระดับสูง (3) มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในเกณฑ์ระดับดี โดยด้านกำหนดเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองมาเป็นด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุน ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการจัดทำประมาณการทางการเงิน และด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผน ตามลำดับ (4) โดยปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ, สถานภาพ, ระดับการศึกษา, อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน จะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ (5) ทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ทางการเงิน, ด้านพฤติกรรมทางการเงินและด้านทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ทักษะทางการเงิน, การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ

1 นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2 อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

This research was established for the purpose of (1) study the personal factors of the working-age individuals in Bangkok, (2) study the financial skills of working-age individuals in Bangkok, (3) study personal financial planning for the retirement of working-age individuals in Bangkok, (4) compare personal financial planning for retirement of working-age individuals in Bangkok, classified by personal factors. The questionnaire was used as a tool to collect data from a sample of 400 working-age individuals in Bangkok. The statistics used to analyze data included: t-test, One-Way ANOVA.

The results showed that working-age individuals in Bangkok (1) most of them were females, aged between 31 and 40 years old, single, with a bachelor's degree, worked as employee in private sector, and average monthly income in the range of 15,000 – 30,000 baht (2) high level of Financial Literacy consisting of Financial Knowledge, Financial Behavior and Financial Attitudes (3) Overall, of Personal finance planning for retirement of working-age individuals in Bangkok is at a good level, financial goals setting has the highest average, followed by preparation of savings and investment plans, data collection, planned execution, preparation of financial projections and follow-up and plan improvement respectively (4) Differences in personal factors, age, marital status, education level, occupation and average monthly income were significantly different personal financial plan for retirement at a significance level of 0.05 and (5) Financial Literacy in all three areas: Financial Knowledge, Financial Behavior and Financial Attitudes affected the personal financial planning for retirement of working-age individuals in Bangkok at a significance level of 0.05

Keywords: Financial Literacy, Personal Financial Planning for Retirement

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากรายงานฉบับประชาชน ระบุว่า มีผู้สูงอายุจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบากในหลายมิติ ทั้งมิติทางเศรษฐกิจ มีประมาณร้อยละ 17 ของผู้สูงอายุ มีรายได้รวมทุกแหล่งน้อยกว่า 40,000 บาทต่อปีและไม่มีเงินออม, มิติทางสุขภาพ พบว่าร้อยละ 3 เป็นผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง, มิติทางสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยประมาณร้อยละ 5 ที่เคยหกล้มภายในและบริเวณตัวบ้าน และมิติทางสังคมประมาณร้อยละ 1 ที่ครองโสดและอาศัยอยู่ตามลำพังเพียงคนเดียว (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ) ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าว มีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางการเงิน ประกอบกับความไม่แน่นอนเกิดขึ้นในหลากหลายปัจจัย เช่น แนวโน้มการปรับตัวสูงขึ้นของภาวะเงินเฟ้อ ส่งผลให้ราคาอาหารราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพปรับตัวแพงขึ้น รวมถึงความไม่แน่นอนของภาวะสงครามยูเครนกับรัสเซีย และการแพร่ระบาดของโรคโควิด -19 ที่ยังไม่สิ้นสุด เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิผล ดังนั้นทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนเอง จึงควรตระหนักและเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันและลดผลกระทบจากความเสียหายทางการเงิน ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคตคือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งของชีวิต เพื่อรับมือกับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์อย่างเต็มที่และทักษะสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณประสบความสำเร็จนั้นคือ ทักษะทางการเงิน ที่ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน, ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลสำหรับวัยเกษียณ โดยเน้นศึกษากลุ่มบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนี้ถือว่าสำคัญมากสำหรับที่จะก้าวต่อไปสู่กลุ่มสังคมผู้สูงวัย และคาดว่าผลวิจัยนี้จะทำให้เข้าใจทักษะทางการเงินและการวางแผนการเงินส่วนบุคคลสำหรับวัยเกษียณของกลุ่มคนวัยทำงานมากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในประโยชน์ในการกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขต

กรุงเทพมหานคร

4. เพื่อเปรียบเทียบการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา ด้านทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร (1) ความรู้ทางการเงิน (2) พฤติกรรมทางการเงิน (3)ทัศนคติทางการเงิน และ การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ ประกอบด้วย 6 ตัวแปร (1) กำหนดเป้าหมาย (2) การรวบรวมข้อมูล (3) การจัดทำประมาณการทางการเงิน (4) การจัดทำแผนการออมและการลงทุน (5) การดำเนินการตามแผน (6) การติดตามผลและปรับปรุงแผน

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ บุคคลวัยทำงานที่มีอายุ 15 - 59 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4,882,406 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2564) กำหนดกลุ่มตัวอย่างคือ 400 ตัวอย่าง

ขอบเขตด้านระยะเวลา ใช้ระยะเวลาตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2565 ถึง มิถุนายน 2565

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง : โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ได้อาศัยความน่าจะเป็น (Non-Probability sampling) คือสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience - Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา : เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้ คือแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน คั้งนี้คือ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากร

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวข้องกับทักษะทางการเงิน

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวข้องกับวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ : คั้งนี้ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้เท่ากับ 1.00 จากนั้นนำไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ทำการวิจัย จำนวน 40 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha

coefficient) ค่าความเชื่อมั่นในภาพรวมค่าที่ได้เท่ากับ 0.941 และค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านทักษะทางการเงิน เท่ากับ 0.816 และด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ เท่ากับ 0.965 ซึ่งถือว่าเป็นค่าที่น่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้สอบถามกับกลุ่มตัวอย่างได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้สถิติ t-test, One-Way ANOVA (การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธี LSD)

ผลการวิจัย

การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

การทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครมีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวางแผนส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ	ปัจจัยส่วนบุคคล					
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
กำหนดเป้าหมาย	X	✓	✓	✓	✓	✓
การรวบรวมข้อมูล	X	✓	✓	✓	X	✓
การจัดทำประมาณการทางการเงิน	X	✓	✓	✓	✓	✓
การจัดทำแผนการออมและการลงทุน	✓	✓	X	✓	✓	✓
การดำเนินการตามแผน	X	✓	X	✓	✓	✓
การติดตามผลและปรับปรุงแผน	X	✓	X	✓	✓	✓
ภาพรวม	X	✓	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง สอดคล้องกับสมมติฐาน และเครื่องหมาย X หมายถึง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกัน โดยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณไม่แตกต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณแตกต่างกัน อภิปรายดังนี้

1.1 เพศ : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลพร สมักรเขตรการ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการวางแผนการเงินเพื่อความมั่นคงตอนเกษียณอายุ กรณีศึกษา ลูกค้าธนาคารยูโอบี สาขาถนนศรีวิภา โดยพบว่าเพศที่แตกต่างกันมีรูปแบบการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อจำแนกผลการศึกษารายด้านพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของธนภรณ์ ดิชนกิจชัยกุล (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสถานการณ์ COVID-19 โดยพบว่าเพศมีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสถานการณ์ COVID-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศชาย มีการจัดทำแผนการออมและการลงทุนมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของชินกฤต วงศ์รัศมี (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าเพศชายมีการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญเพื่อวางแผนการเกษียณมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงมีความต่างกันทางกายภาพ โดยพื้นฐานอย่างชัดเจน ส่งผลให้การตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกต่างกัน ทำให้พฤติกรรมในการใช้ชีวิต รวมถึงการจัดทำแผนการออมและการลงทุนต่างกันออกไปด้วย

1.2 อายุ : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสยาม เกิดจรัส (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ กรณีศึกษา ชุมชนเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร โดยพบว่าอายุที่แตกต่างกันจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของประชาชนชุมชนเคหะท่าทรายในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผลการศึกษารายด้านพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในด้านกำหนดเป้าหมาย ด้านรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดทำประมาณทางการเงิน ด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุน ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการติดตามผลและ

ปรับปรุงแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบุรณ์ สารพัด และคณะ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี โดยพบว่าอายุที่แตกต่างกันมีประเภทการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างความมั่งคั่ง ด้านการปกป้องความมั่งคั่ง การเพิ่มพูนความมั่งคั่ง และการส่งมอบความมั่งคั่ง นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีการวางแผนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของชูดานันท์ ขงการนา และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยพบว่าอายุของบุคลากรที่มีอายุเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าช่วงอายุที่ต่างกันทำให้วิถีการดำเนินชีวิตต่างกัน ส่งผลให้การเรียนรู้ การรับรู้ และประสบการณ์แตกต่างกัน ทำให้การกำหนดเป้าหมายและการมองอนาคตข้างหน้า รวมทั้งการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณต่างกันออกไป โดยบุคคลจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณเพิ่มขึ้นตามอายุและประสบการณ์ที่มากขึ้น

1.3 สถานภาพ : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชูดานันท์ ขงการนา และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยพบว่าบุคลากรมีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อ การเกษียณของบุคลากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผลการศึกษาเป็นรายด้านพบว่าบุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในด้านกำหนดเป้าหมาย ด้านรวบรวมข้อมูล และด้านการจัดทำประมาณทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสยาม เกิดจรัส (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณกรณีศึกษา ชุมชนเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร โดยพบว่าสถานภาพแตกต่างจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของประชาชนชุมชนเคหะท่าทราย ด้านสร้างแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่อยู่ในสถานภาพสมรสหรืออยู่ด้วยกันมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมศรี ปุณนิยวงศ์ (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี โดยพบว่าบุคคลที่อยู่ในสถานภาพสมรสให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุมากกว่าสถานภาพ โสดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าสถานภาพของแต่ละบุคคลส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบันต่างกัน ทำให้การกำหนดเป้าหมาย รวมทั้งการวางแผนเกี่ยวกับอนาคตข้างหน้าต่างกันออกไป โดยบุคคลจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ที่มากขึ้น

1.4 ระดับการศึกษา : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิชฌาย์ ใจกันทา (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันทำให้การวางแผนการเงินโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผลการศึกษารายด้านพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อ วัยเกษียณในด้านกำหนดเป้าหมาย ด้านรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดทำประมาณทางการเงิน ด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุน ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ ปลอดภัยดี (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลให้ความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในด้านความสม่ำเสมอในการออมและจำนวนปีในการออมเงินที่ผ่านมาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ สารพัด และคณะ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี โดยพบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีประเภทการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างความมั่งคั่ง ด้านการปกป้องความมั่งคั่ง การเพิ่มพูนความมั่งคั่ง และการส่งมอบ ความมั่งคั่ง นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับปริญญาเอก มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศรี ปุชนิย์วงศ์ (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการตระหนักรู้และพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของกลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 - 35 ปี โดยพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุมากกว่าระดับการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของชูดานันท์ ขงการนา และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยพบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษามีส่วนทำให้พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวันต่างกัน ทำให้การใช้เหตุผล รวมถึงการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณของแต่ละบุคคลต่างกันออกไป โดยบุคคลจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณเพิ่มขึ้นตามระดับการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์ที่มากขึ้น

1.5 อาชีพ : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชูดานันท์ ขงการนา และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยพบว่าบุคลากรที่มีประเภทงานที่ต่างกันจะ

ส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชั้นยาภรณ์ วัฒนสิทธิ์ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของบุคลากรในกระทรวงอุตสาหกรรม โดยพบว่าประเภทบุคลากรที่ต่างกันจะมีการวางแผนการเงินที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เมื่อจำแนกผลการศึกษาเป็นรายด้านพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในด้านกำหนดเป้าหมาย ด้านการจัดทำประมาณทางการเงิน ด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุน ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลธิชา วิริยะจงเจริญ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตฝั่งธนบุรี โดยพบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณด้านกำหนดเป้าหมายมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา จันทร์เทศ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยพบว่าบุคลากรมีการวางแผนการเงินด้านการออมและด้านการเกษียณอายุอยู่ในระดับความเห็นมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อีกทั้งแรงจูงใจด้านสวัสดิการที่ได้รับของแต่ละอาชีพที่ต่างกัน ทำให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณต่างกันออกไปด้วย

1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน : บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชูดานันท์ ยงการนา และคณะ (2562) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยพบว่าบุคลากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันจะส่งผลให้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผลการศึกษาเป็นรายด้านพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันจะมีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณในด้านกำหนดเป้าหมาย ด้านรวบรวมข้อมูล ด้านการจัดทำประมาณทางการเงิน ด้านการจัดทำแผนการออมและการลงทุน ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการติดตามผลและปรับปรุงแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ ปลอดภัยดี (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยพบว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครในด้านความสม่ำเสมอในการออมและจำนวนปีในการออมเงินที่ผ่านมามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้งานวิจัยยังพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 75,001 - 90,000 บาท มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัย

เกษียณด้านกำหนดเป้าหมายมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ สารพัด และคณะ (2564) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี โดยพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีประเภทการวางแผนบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันในทุกด้านได้แก่ ด้านการสร้างควมมั่งคั่งการปกป้องความมั่งคั่ง การเพิ่มพูนความมั่งคั่ง และการส่งมอบความมั่งคั่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของชินกฤต วงศ์รักษ์ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร โดยพบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อด้านการวางแผนการเกษียณในด้านความเป็นเจ้าของด้านหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลโดยตรงต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการที่บุคคลมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำหรือสูงไม่เท่ากัน ย่อมมีการตัดสินใจลงทุน หรือการวางแผนเกษียณด้วยงบประมาณที่แตกต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณพบว่า บุคคลวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี และระดับการศึกษาสูงสุดอยู่ที่ระดับมัธยมปลาย/ปวช. มีการวางแผนวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณน้อยที่สุด ดังนั้น ควรให้องค์กรซึ่งบุคคลนั้นปฏิบัติงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอบรมให้ความรู้เรื่องทักษะทางการเงิน ทั้ง 3 ด้าน เพื่อให้บุคคลเห็นความสำคัญและเกิดการวางแผนการเงิน การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีภาระหนี้สินที่เกินสมควรที่อาจส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงาน หรือส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์องค์กรซึ่งบุคคลนั้นปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยอื่นๆ เพิ่มเติมและศึกษาในเชิงลึก เกี่ยวกับการวางแผนการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ โดยอาจจะอาศัยการวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ผลวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชลธิชา วิริยะจงเจริญ. (2563). พฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายเพื่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตฝั่งธนบุรี. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 3(1), 9-20.

- ชินกฤต วงศ์รักษ์.(2563). การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ชูดานันท์ ยงการนา และคณะ. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์บัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร. วิชาการแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556. ค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565, จาก <https://www.1213.or.th/th/flsurveyreport/2556ThaiFLsurvey.pdf>
- ชั้นยาภรณ์ วัฒนสิทธิ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของบุคลากรในกระทรวงอุตสาหกรรม. บทความวิชาการ. ม.ป.ท.
- ปรียา จันทร์เทศ. (2563). การวางแผนทางการเงินของบุคลากรในสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. บทความบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภณิดา สุนทรไชย และคณะ. (2562). รูปแบบการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 13(2), 39-45.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2565). เช็กสถานการณ์ทางประชากรสูงอายุไทย สํารวจโอกาสและความท้าทาย. ค้นเมื่อ 13 เมษายน 2565, จาก <https://thaitgri.org/?p=40044>
- สมบูรณ์ สารพัด และคณะ. (2564). เรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของประชากรวัยทำงานในจังหวัด ชลบุรี. Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(3), 218-234.
- สยาม เกิดจรัส. (2561). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณ กรณีศึกษาคือ ชุมชนเคหะท่าทราย กรุงเทพมหานคร. วารสารสุทธิปริทัศน์, 32(102), 58-69.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานในระบบและนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ เป็นรายภาค และจังหวัด พ.ศ. 2555 – 2564. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2565, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
- สุพิชฌาย์ ใจกันทา. (2564). การวางแผนทางการเงินของประชาชนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. บทความบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. /8599/5228
- อุไรวรรณ ปลอดภัยดี. (2560). เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์. บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสยาม